

תאריך עדכון: 15.8.2019

שם קורס (עברית): מקום והשפעת הרגשות על סיכסוכים בכלל וסיכסוכים

בחברה איסלמית/ערבית בפרט

שם קורס (אנגלית): Muslim/Arab Conflict and Negotiation

Practices – Emotional Foundations and Practical

Ramifications

מספר קורס: 27799

שם המרצה: ד"ר דורון פלאי

סוג הקורס: הרצאה

שנת לימודים: תש"פ סמסטר: א' היקף שעות: 1 ש"ש

ימי שלישי 12:00-14:00

א. מטרות הקורס ותוצרי למידה (מטרות על / מטרות ספציפיות):

הקורס יציג את מגוון התאוריות העוסקות ברגשות ובקשר בין רגשות לסיכסוכים למיניהם (בין אישיים, בין קהילתיים, בין מדינתיים), ויבחן בצורה ממוקדת את מקור, מקום והשפעת הרגשות על ניהול סיכסוכים בתרבויות האיסלמית והערבית.

תוצרי למידה

הקורס יקנה לסטודנטים את התובנות והכישורים הבאים:

- הכרה של המערכות הביולוגיות, פסיכולוגיות, הורמונליות, עצביות, פסיכולוגיות וסוציולוגיות הקשורות לרגשות.
- הכרה והבנה של מבחר התאוריות העוסקות בנושא רגשות.
- הכרה של הרכיבים הרגשיים/תרבותיים השונים המזוהים בהקשר לסיכסוכים אצל קבוצות תרבותיות שונות.
- יכולת להבין את מקומם של אשמה, בושה, הסטים, אשליה, מימוש צרכים, נקמה וסליחה בתפיסת וניהול סיכסוכים.
- יכולת להבין את מקום הרגשות בתפיסת הכבוד (והפגיעה בו) אצל יחידים וקבוצות בתרבות מוסלמית/ערבית.
- יכולת להבין כיצד רגשות משפיעות על שלבי פתרון סיכסוכים בחברה מוסלמית/ערבית, וכיצד הצדדים המעורבים משתמשים ברגשות בתהליך ומושפעים מהם.

ב. תוכן הקורס:

רציונל, נושאים:

למרות כמיהתינו לראות את עצמינו כישויות רציונליות המתמודדות עם אתגרי החיים תוך שימוש בכלים המפרידים את מוץ הרגשות מתבן הממשיות, ברי לכולנו כי לרגשות יש מקום מרכזי בהשפעה על חיינו בכלל ועל התנהלותינו בסיכסוכים בפרט. ללא הבנה של מקום הרגש בסיכסוך אנו נידונים לתעות ולטעות.

הקורס הזה ישתמש בחומרים תיאורטיים, התבוננות הסטורית, מחקרים פסיכולוגיים ונאורולוגיים עדכניים, ובניתוח התנסויות מביימות ואישיות להארת מקום הרגשות בסיכסוך בכלל ובסיכסוכים בתרבות איסלם/ערב בפרט.

הקורס

מהלך השיעורים:

הקורס ישלב הוראה פרונטלית, שיח מברר, צפיה וניתוח קטעי וידאו רלוונטים ושיתוף אישי. הסטודנטים יעודדו לבקר, להתווכח, להדגים ולחוות.

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1-2	מהם רגשות – מאין הם באים ולאן הם הולכים ומוליכים?	• The Moral Emotions – Haidt	הגדרות, ביולוגיה, פסיכולוגיה (עצבים ושרירים), בלוטות והורמונים, חושים. מקום הרגשות בחיים
3-4	תאוריות רלוונטיות (פסיכולוגיה וסוציולוגיה)	• The Psychology of Specific Emotions - Strongman	"מאבק התאוריות" – Ekhart Vs/ Feldman רציונליות, אי-רציונליות צפויה, אמון, אובדן אמון
5-6	רגשות בסיכסוך	• Emotion_and_Conflict_November_ICCCR 9_like_book - Eveline Linder	מקום הרגשות בסיכסוכים מסוגים שונים (בין-אישיים עד בין מדינתיים)
7	האם תרבויות שונות חוות רגשות שונים בסיכסוך?	• Cultures conflict and emotional intelligence - Marjaana Gunkel et al.	סקירה של מקום הרגשות בתרבויות כבוד, פנים ועניין honor, face, interest. בדגש על תרבויות המערב ומזרח אסיה.
8	אשמה, בושה, הסטים, אשליות, נקמה וסליחה	• The Positive Side of Negative Emotions - Hadar Behrendt1 and Rachel Ben-Ari	אז איפה אנחנו כושלים ללא הרף? תיאוריה, מיקום ומימוש – מבט מלמעלה.
9	מקום הרגשות בתרבות האיסלם/ערב	• Emotions in Islam - Amna Farooq	סקירה הסטורית-מחקרית של מקום הרגשות באיסלם וההתנהגויות הנגזרות מהם.
10	מקום הרגשות בסולחה – שלבים 1-3	• Sulha Stages 1,2 – Pely	מנעד הרגשות בשלבים הראשונים של הסולחה (פריצת הסיכסוך, גיוס הצדדים ותחילת התהליך).
11	מקום הרגשות בסולחה – שלבים 4-6	• Sulha stages 3,4 - Pely	מנעד הרגשות בשלבים הסופיים של הסולחה (מו"מ וקביעת פסק דין).
12	טקס הסולחה – תיאורן הרגשות בשיאו סיכום הקורס	• Stage 7 - The Sulha Ceremony - Formalizing Forgiveness - Pely	כוראוגפיית טקס סיום הסיכסוך – ניהול ריגשי הדוק, בשילוב "מעגלי חיזוק" נוספים.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

ג. דרישות קדם:

הסטודנטים חייבים להכיר מושגי יסוד בתורת פתרון הסיכסוכים (גישור, פישור, בוררות), תיאוריות יסוד (SIT) ולהיות מוכנים לקרוא חומרים באנגלית.

ד. חובות / דרישות / מטלות:

- קריאת חובה (לפי טבלת השיעורים)
- כל שיעור יפתח בהצגת נושא קצר ע"י אחד הסטודנטים; המצגת – באורך כעשר דקות - תעסוק באחד מנושאי הקורס ותכיל תיאור, ניתוח, הבעת דיעה ומסקנות.
- עבודה מסכמת - הגשת הצעת מחקר עיונית/תיאורטית או אמפירית בסוף הקורס.
- בקורס זה יש חובת נוכחות בכל השיעורים. תלמיד שייעדר מעל לשתי הרצאות ללא סיבה מוצדקת לא יוכל להגיש עבודה מסכמת, ולא יקבל ציון בקורס.

ה. מרכיבי הציון הסופי:

- הצגת נושא רלוונטי קצר (5-10 דקות) (20%)
- השתתפות בכיתה (15%)
- עבודה מסכמת - הצעת מחקר (65%)

ו. ביבליוגרפיה:

כל חומרי הקריאה הדרושים ומומלצים לקורס זה יועברו לתלמידים בעזרת אתר הקורס (בפורמט PDF)

קריאה חובה

שיעור 1-2

Haidt, J. (2003). The moral emotions. In R. J. Davidson, K. R. Scherer, & H. H. Goldsmith (Eds.), Handbook of affective sciences. Oxford: Oxford University Press. pp. 852-870.

שיעור 3-4

Strongman, K. T. (1996). The psychology of emotion: Theories of emotion in perspective (4th ed.). Oxford, England: John Wiley & Sons. (Chapter 8, pp.132-151).

שיעור 5-6

Lindner, Evelin G. (2006). Emotion and Conflict: Why It Is Important to Understand How Emotions Affect Conflict and How Conflict Affects Emotions. In Deutsch, Morton, Coleman, Peter T., and Marcus, Eric C. (Eds.), *The Handbook of Conflict Resolution: Theory and Practice*. Second edition. Chapter twelve, pp. 268-293, San Francisco, CA: Jossey-Bass.

שיעור 7

Marjaana Gunkel, Christopher Schlaegel, Vas Taras, 2016, Cultural values, emotional intelligence, and conflict handling styles: A global study, *Journal of World Business* 51. 568–585.

שיעור 8

Hadar B. and Rachel B. 2012. The Positive Side of Negative Emotion: The Role of Guilt and Shame in Coping with Interpersonal Conflict. The Journal of Conflict Resolution, Vol. 56, No. 6, pp. 1116-1138.

שיעור 9

Farooq, A. 2014. Emotions in Islam; <https://www.alquranclasses.com/emotions-and-islam/>

שיעור 10

Pely - Sulha Stages 1-3

Excerpts from: Pely, D. 2016. Muslim/Arab Mediation and Conflict Resolution: Understanding Sulha, London: Routledge.

שיעור 11

Pely - Sulha Stages 4-6

Excerpts from: Pely, D. 2016. Muslim/Arab Mediation and Conflict Resolution: Understanding Sulha, London: Routledge.

שיעור 12

Pely - Sulha Stage 7

Excerpts from: Pely, D. 2016. Muslim/Arab Mediation and Conflict Resolution: Understanding Sulha, London: Routledge.

קריאה מומלצת

שיעור 1-2

Levenson, R. W., Soto, J., & Pole, N. (2007). Emotion, biology, and culture. In S. Kitayama & D. Cohen (Eds.), *Handbook of cultural psychology* (pp. 780-796). New York, NY, US: Guilford Press.

Craig M. Bennett, Abigail A. Baird, Michael B. Miller, and George L. Wolford, 2009, Neural correlates of interspecies perspective taking in the post-mortem Atlantic Salmon: An argument for multiple comparisons correction

שיעור 3-4

Dan Ariely, 2010. The Long Term Effects of Short Term Emotions. Harvard Business Review (online), <https://hbr.org/2010/01/column-the-long-term-effects-of-short-term-emotions>

Carroll E. Izard, 1992, Basic Emotions, Relations Among Emotions, and Emotion-Cognition Relations, *Psychological Review*, Vol. 99, No. 3, 561-565

שיעור 5-6

Nair, N. 2008. Towards understanding the role of emotions in conflict: a review and future directions. *International Journal of Conflict Management*. 19(4), 359-381.

שיעור 7

J. Van Barkel, 1993, Emotions - A cross-cultural perspective on forms of life ME, *Emotions*, Vol.2. 179-237.

David Matsumoto, 1990, Cultural Similarities and Differences in Display Rules! *Motivation and Emotion*, Vol. 14, No.3, 195-213.

Erin Meyer, 2015, Getting to Si, Ja, Oui, Hai, and Da, *Harvard Business Review*.

Daniel Bar-Tal, Eran Halperin, Joseph de Rivera, 2007, Collective Emotions in Conflict Situations: Societal Implications, *Journal of Social Issues*, Vol. 63, No. 2, pp. 441--460

שיעור 8

Thompson, L., & Lucas, B. J. (2014). Judgmental Biases in Conflict Resolution and How to Overcome Them. In P. T. Coleman, M. Deutsch, & E. C. Marcus (Eds.), *The*

Handbook of Conflict Resolution: Theory and Practice (3rd ed., pp. 255-282). San Francisco, CA.

שיעור 9

Irani, George & Funk, Nathan, 'Rituals of Reconciliation - Arab-Islamic Perspectives', *Arab Studies Quarterly*, Vol. 20, No. 4 (1998), pp. 53-69.

Gellman, M & Vuinovich, M, 2008. 'From Sulha to Salaam: Connecting Local Knowledge with International Negotiations for Lasting Peace in Palestine/Israel', *Conflict Resolution Quarterly*, Vol. 26, No. 2, pp.127-48.

Lang, Sharon, '*Sulha Peacemaking and the Politics of Persuasion*', *Journal of Palestine Studies*, Vol 31, No. 3, (2002), pp. 52-66.

.